

Cesta do pekel

Václav Pokolek

Triáda

Edice
Delfín

Svazek
dvacátý druhý

Cesta do pekel

Václav Pokolek

Triáda 1999

**Kniha vychází v rámci programu
Literatura a autoři České republiky
Ministerstva kultury ČR.
Kniha vychází s laskavým přispěním
Nadačního fondu Obce spisovatelů.**

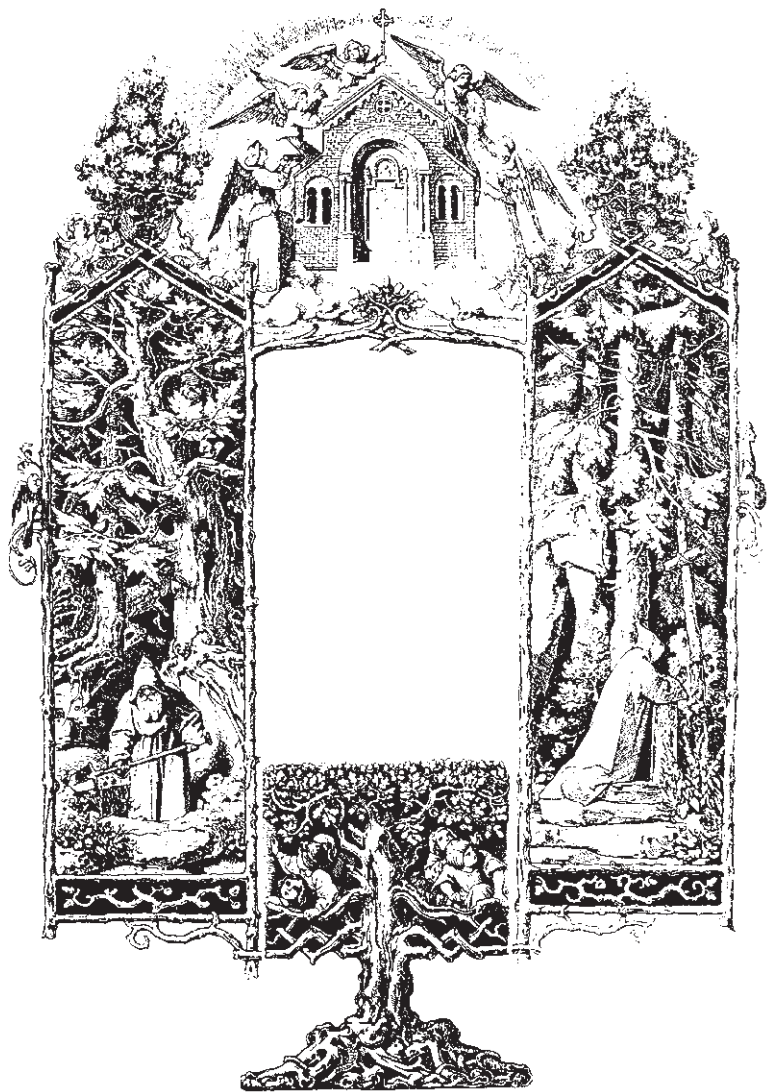
© Triáda, 1999

ISBN tištěné verze 80-86138-10-0

ISBN verze PDF 978-80-87256-33-6

Uení-li pohled vznešený, uchvacující na velikolepý ruch naší doby! Železnice vznášejí se ve vzduchu, pohybují se po zemi a zarývají se do hlubin, vzduch letem přenáší listy i zboží, elektrické dráhy bleskem rozesílají myšlenky po vší zemi, nýbrž i přes propašť mořskou klene se perut' párníkův, a človehčenstvo vždy víc a dokonaleji srůstá v jeden celek dle obrazu Božího, kde jako v přírodě všecky rozdíly a protivy rozvádějí se v lad a souměř a kde všeliké ty přerozmanité hlasy nenáhle splývají vždy lahodněji v nesmírný slávozpěv vznešeného povolání človehčenstva.

Jiljí V. Jahn,
Kronika práce,
1868

Pdělému strážci romantismu
Jindřichu Strašnovovi,
jenž jako Friedrichův Chasseur
statečně drží dávno ztracenou vartu

Obraz první

Pronásledování pronásledovaných v krajinách Ernsta Gustava Doerella

Ten, kdo postavil kulisy onoho rána, se vyznal. Osvědčil nejen vybraný vkus, ale i stylovou příslušnost k právě doznívajícímu romantismu. Využil několika laciných efektů, jako je svítání, kupení bělostných mráček nad obzorem, zpěvu ptáků, letného mihotání motýlů, bzukotu hmyzu a bohatých odstínů právě rozkvétajících květin. Několik šikovných triků, pokroucené kmeny v popředí a lehce narůžovělý odstín oblohy, vytvořilo scénu až nápadně připomínající nesmrtelná díla Caspara Davida Friedricha.

Ten, kdo právě vstoupil na takto rafinovaně připravené jeviště, si říkal von Mück. Arnold von Mück, geboren 1. 1. 1802 in Wien. Poněkud porušil rovnováhu jitrních stínů a pošlapal několik bělozářek, ale jinak byla jeho přítomnost v krajině bezvýznamná. Tak si to přál. Cestoval

totiž inkognito, což v oněch dobách znamenalo na zapřenou, v přestrojení, pod přijatým jménem, neúředně.

Ten, kdo řídil osudy světa, a tedy i režíroval představení tohoto rána, se tomu všemu jen smál...

Von Mück putoval z Vídně erárním kočárem, ale poslední kus cesty chtěl urazit pěšky. Seznámit se s krajinou. To patřilo ke zcela individuálnímu rysu jeho práce. A tak procházel neznámým krajem, kterým se táhl čerstvý šrám stavby, jež měla v brzké době spojit královské město v srdci Čech se sídelním městem saských vládců, s proslavenou Florencií severu. Bylo třeba navršit miliony tun náspů, vystavět desítky mostů, odstřelit a srovnat hřbety skal, provrtat několik tunelů. Pro moderní dobu vcelku maličkost!

Normálně by touhle dobou ještě spal. Ve Vídni pracoval dlouho do noci a dopolední spánek, trvající občas až do dvanácté, velmi miloval. To však inkognito neumožňovalo. Vše bylo jiné, i von Mück byl jiný, všechny jeho zvyky, dokonce i podoba, se změnily. Copak by se takhle po ránu toulal v nemožném oblečení, se směšnou bradkou, v umělec-kém širáku a s deskami kartonů v podpaždí loukami podél Labe?

Na mírném návrší se posadil pod starou hrušni. Byl odtud nádherný výhled! Zády se opřel o mohutný kmen. Není to vlastně docela zajímavé toulat se krajinou a vydávat se za malíře? Rada Kiesling mu těsně před odchodem odevzdal mapu plnou kreseb zachycujících místa, kudy měl podle plánu projít, a podobizny lidí, se kterými se měl setkat. Stačilo jen sem tam něco obtáhnout a krajinomalba byla hotová. A přidat podpis. Vlastnoručně. Arnold von Mück. Nejvyšší rada Centrální kanceláře nenechala nic na náhodě. Von Mück byl znám coby jemný znalec umění a jeho sbírka patřila ve Vídni k nejuznávanějším. Nakreslit ovšem neuměl ani hrušku.

Nalistoval si v deskách příslušný pohled a zvědavě srovnával. S překvapením zjistil, že neznámý malíř patrně seděl na stejném místě! Tak měl před sebou dva pohledy na krajinu. Jeden skutečný, druhý nakreslený. Který je ten pravý, dohadoval se von Mück a počínal tušit, že s obrazy to tady nebude jednoduché. A to nevěděl, že se již v tomto okamžiku stal součástí obrazu. Po chvíli si začal rozmrzele prohlížet

balíček podobizen. Vzadu byly popsány drobným, sotva čitelným písmem rady Kieslinga. Jakási slečna Eleonora, škaradý inženýr Titorelli s orlím nosem a uhrančivýma očima, doposud neznámý hejtman s vousy až na břicho, jakýsi mladíček s vypoulenýma očima a připitomělá tvář nějakého bohoslovce Šabela, jestli četl správně. Patrně se s nimi všemi setká. Moc se na to netěšil.

Je vlastně škoda, že není malířem. Tak se do svého inkognita vžil, že bezděky vyhledával lákavé náměty, odstříhoval krajinu do obdélníkového formátu a vymýšlel si rafinované kompozice. Jednou to třeba zkusí, co na tom může být! Na všechno se vykašle a tradá do přírody. Mohl by si dát i nějaké pěkné umělecké jméno. Třeba... třeba... třeba... třeba Hans Thoma. Až se rozesmál. Proč právě tohle? Myšlenky státních úředníků cestujících inkognito jsou nevyzpytatelné...

Na to, jak bylo časně, slunce již pěkně hrálo. Včerejší malířova noc nebyla nejpříjemnější. On, baron von Mück, vysoký činitel centrální kanceláře, spal na seně! Na půdičce nad chlévem, v němž blaženě rochal čtyři čuníci. Chtěl si svůj trpký úděl poněkud zpříjemnit a zatáhnout k sobě holku z hospodářství, ale kladla odpor stejně tuhý, jak tuhá byla její ňadra. Na tohle si baron potrpěl, leč facka, kterou po chvíli tahání obdržel, byla až příliš neočekávaná. Holku pustil, natáhl se do voňavého lože, ale usnout nemohl. Prasata v chlévě vyváděla jako šílená. Měl se o děvečku pokusit ještě jednou? Asi ano... Ráno ji zahlédl, jak po něm pokukuje skloněná nad záhonem. Zadnici měla kapitální!

Von Mück se musel smát. Poprvé v životě, po třiceti létech státní služby, po dvaceti létech manželství a po jednapadesáti létech života se mu stanou takové věci! Spát, kde se dá, občas dostat přes hubu, brzy ráno vstávat, značně omezit pohlavní život, nečistit si zuby, uléhat se špinavýma nohama a s čistým svědomím. A setkávat se s těmi, které až doposud zahrnoval do všeobecné kolonky zvané lid. Ale právě v tom tkvěla podstata jeho práce, splynout s okolím, zaujmout v něm nepostřehnutelné postavení, rychle se zorientovat!

Ano, lid. Znal povšechně používané pojmy jako lidové mínění (okolo roku 1848 dosti používaný a zneužívaný pojem), lidové pranostiky,

lidové umění, čeští vlastenci se oháněli českým lidem jako vějířem od Mánesa, ale skutečný lid, to bylo něco jiného než výstava krojů na národopisné výstavě. Zvláště pak lid venkovský. Stále ještě dosti vyžděšený zrušením roboty a zholá nic nechápající. O to víc se lid věnoval neškodné tvorbě národních písní, pomalovával kdejaký kus nábytku či vyřezával sošky podobné africkým výtvorům, o čemž je možno se přesvědčit v každých Kulturgeschichte. Místo co by zase jednou vzal klacky a vidle, věnoval se lid celodennímu hamounění, napodobování panského života, pití alkoholu a jakési přírodní erotice. To všechno dávalo vyšším místům jistou naději na snadnou manipulaci se zaostalými masami, ale von Mück právě takovým, i když zcela logickým a oprávněným nadějším, příliš nevěřil. Ve svých hlášeních se o venkovském lidu vyjadřoval skepticky a s opovržením. O to raději však mezi lidem pobýval. Poznal totiž, že se jedná o lid nadmíru pohostinný, značně zaostalý, ale o to veselejší. Téměř se dalo říci, že si tropí šprýmy ze všeho a srandu si dělá z každého. Kupodivu i ze sebe.

„Jaký bude význam lidu v nové době?“ uvažoval již několik dní baron von Mück. „Pátrně velký. Jistě bude zapotřebí dát lidu daleko víc, než si dnes žádá, a vychytrale ho vmanipulovat do budoucích dějin tak, že se jim bude jednou říkat dějiny lidu“, zašklebil se von Mück. Takhle představa se mu zalíbila. Dějiny lidu!

Křoví u meze se rozhrnulo a před baronem stanul mohutný exemplář venkovana. Přešlapoval na místě, funěl a civěl na malíře s otevřenou hubou. Von Mück mu přátelsky pokynul. Již si odvykl sahat po dvouhlavňové lefošce ukryté v malířském kufříku. Věnoval mu ji pan prefekt Musil a ještě před odjezdem ji zkoušeli v háji za hradbami.

„Pán?“ zahučel vyjevený chasník.

„Ale příteli,“ zasmál se von Mück. Byl opakovaně instruován o účinnosti dobrosrdečného postoje. „Jakýpak pán. Toulám se zdejšími kraji a kreslím si jeho líbeznou podobu. I tobě jistě připomene Waldmüllera, že? Vždyť i ty sám jako bys vystoupil z dílka nesmrtelného Moritze von Schwind!“

„Pán,“ trval na svém venkovan.

„Já pán, ty pán: kdo bude svině pást?“ zahlaholil bodře von Mück. Profesor Hüberle ho podrobně poučil o lidovém mudrosloví, té hluboké studnici prosté moudrosti. Von Mück se pro všechny případy musel radě přísloví naučit nazpaměť. Profesor byl nemilosrdný!

Chasník ovšem nic takového v životě neslyšel.

„Pán!“ hekl a v jeho kosém pohledu se usadil strach.

„Sedlák, Boží stvoření, před pánem smeká, před knězem kleká, a přece šelma velká,“ chtěl se mu von Mück vlichotit.

„Pán“ padlo počtvrté na vyschlou cestu a sedlák se otočil a bez dalšího slova zmizel.

Von Mück rozmrzele vstal. Veškeré instrukce byly na nic! Bude muset více spoléhat na intuici a improvizaci. Slunce již pořádně pá-lilo, a než se nadál, octl se na návsí malebné vísky. Hned za humny se zdvíhaly mohutné srázy Bukové hory a nad silnicí se jako vztyčený prst tyčila vyvrhelá skaliska Sperlingsteinu. Psi za ploty štěkali jako utržení ze řetězu a měli jedinou touhu – zakousnout se von Mückovi do hrdla. Proč si právě v tom okamžiku vzpomněli na své vlčí předky, si nedokázal vysvětlit. Jisté však bylo, že venkované si je právě pro tyto okamžiky chovali. Kohouti natahovali krky a zběsile kokrhali a husy mu syčely u nohou. Jinak klid a mír. Laskavé poledne. V krojích nacpané děvečky si ho u studánky pod lipami zvědavě prohlížely.

„To je on,“ zaslechl přítlumený hlas. „Das ist er.“

Otočil se. Kdopak to mluví německy? Nic. Jen stařenka pochrupující na zápraží, se zvolna sesouvala k zemi.

„Das ist er,“ ozvalo se znova.

Z pootevřeného chlívku vyběhl čuníček obalený blátem. Zastavil se před von Mückem a věřil růžovým čumáčkem. Von Mück ho kopnutím odehnal. Vtom se to ozvalo v něm:

„Das ist er!“

Možná to byl vnitřní hlas a byl pouhou ozvěnou vnějšího. To by bylo zajímavé. Ale co když je tomu naopak? Vnější hlas by pak byl echem vnitřního. To by byl malér!

Přistoupil k šeptajícím děvčatům.

„Depa to sem?“ zeptal se českým nářečím. Ta probírali na poslední chvíli a sám dvorní instruktor Chvalkovský v nich měl pořádný zmatek. Snad se strefil. Děvečky na něj civěly, jako kdyby spadl z měsíce. Nebo ze švestky, pamatoval si. Zdálo se, že nerozumí ani slovo.

„Hergotfagot,“ zaklel divoče von Mück.

„Ach, Herr Gott,“ ozvala se přává holka s putnou na zádech.

„Ach ja, ach ja,“ zakvokaly ostatní.

Byl doma. V českém království se přece mluví německy! Jen ve vnitrozemí si venkovský lid uchoval a přísně střežil mateřštinu. Tady je, jak se zdá, všechno echt.

„Pán je zdaleka?“ vyptávala se modrooká plavovláska s tlustými cocy, postavila džber na zem a zapřela si ruce o pěkné boky.

„Zdaleka,“ zmohl se von Mück.

„Z města?“ přidala se vyčouhlá holka v pestré sukni.

„Ano.“

„Já tam ještě nebyla, jako v městě,“ zasmála se další s poprsím napaným do květované jupky.

„Pan farář říká, že není o co stát,“ nechala se slyšet poslední a celá zčervenala.

Von Mück smekl sametový baret. Byl přesnou kopií sametového baretu Karl Friedricha Schnikela chovaného ve vitrině drážďanské akademie. V tom byl generál Oestitz nesmlouvavý. Všechno muselo být echt. Echt romantisch, dodal pokaždé, ať už se jednalo o cokoliv. Malíř si chvíli beze slova ovíval baretem zpocené čelo, do něhož mu padaly skoro mokré vlasy. Zakládal si na nich. Byly husté, mírně zkadeřené a jen docela málo prošedivělé. Holky se jen uculovaly. Takovej panáček!

„Slečny mi jistě dají napít,“ zeptal se von Mück a praštil na zem malířskou krabicí. Měl v ní již zmíněnou naolejovanou lefošku, pověřovací listiny, svazek tajných instrukcí, mřížku ke kódování tajných zpráv, medaillonky s mamá, náhradní prádlo a svazeček básní dvorního rady Johanna Wolfganga. Mapu s kresbami položil vedle.

„Slečny?“ vyprskly holky.

„Ja,“ souhlasil a plácl tu nejbližší po zadku, dle jednoznačné instrukce KSc/1112. Vypískla podobně jako ten čuníček, kterého před

chvíli tak bravurně nakopl. Třeba pocházeli ze stejného domu. Sklonil se nad zrezivělou trubkou surově vraženou do svahu a dlaní si nabral ledovou vodu. Chutnala jako nejlepší víno. Stékala po bradě, chladila v krku i za košilí. Ó, těch prostých rozkoší!

„Pán je umělec?“ zeptala se copatá plavovláska a zamyšleně šťourala pěkně rostlým palcem v blátě.

„Snad,“ mávl rukou. „Chceš ode mne obrázek?“

„Já taky,“ odstrčila plavovláska ta vyčouhlá. Měla pěkně dlouhé nohy a drobná ramena.

„Pošlu na vás pana Overbecka,“ bránil se malíř, „ten si s vámi poradí! Já umím jenom landsafty. Vás bych do nich mohl umístit jako štafáž, ale nymfy se už nenosí...“

Holky vykulily oči. Ti páni ale mluví! Takhle jim zobák narostl? Chudáci...

„Takže obrázek nebude, pane umělče?“

„Třeba bude,“ uhýbal. Aby skryl rozpaky sehnul se k zurčícímu pramínku.

„Až my budeme chtít!“ ozvalo se za ním. A plesk! Dostal takovou po zadku, že si div rouru nevrátil do chřtánu. S hekáním se narovnal. Copatá krasavice se právě rozpřahovala s plnou štoudví. Než stačil vykřiknout, byl mokrá od hlavy až k patě. Holky se s křikem rozprehly. Stál tam jako idiot.

„Není to on?“ ozvalo se.

Dva pantátové si ho zvědavě prohlíželi. Vypadali jako typičtí představitelé boдрého lidu. Podobné typy mu ukazovali na ručně kolorovaných rytinách.

„Milostpán vypadá jako vodník,“ pochechtávali se sedláci. „Ještě, že na to už dneska nikdo nevěří, člověk by z něj mohl mít úlek. Ty holky vás ale zřídily! Sedněte si na lavičku a za chvíli voschnete. Sluníčko dneska pere jako vo posvícení. Když staré voly hrají, měnívá se počasí.“

Von Mück téměř vykřikl nadšením. To přece znal! Bůh je milostivý. Chtěl sedláka oplechovaného mosaznými přezkami obejmout.

„Za starých časů bývalých, když báby kaši jívaly!“ vykřikl s rozpřaženými rukama.

Sedláci protáhli obličej.

„Kde se pán naučil po našem?“

„Protože jsem jeden z vás!“ plácl von Mück. Instrukce IHs211/II odst. b říká: Nevyvyšovat se. Naopak!

To sedláky zaskočilo, bylo to nad jejich síly. Vytipované venkovany si čas od času zval pan komisař Henke na direkci do Wernstadtu a tam je připravoval na setkání s podezřelými individui. Učil je hrát přitroublé venkovany. Měli předstírat bodrost a moudrost, přitom z přichozícího vytáhnout vše potřebné, a to pak ohlásit na direkci. To ovšem nebyl výmysl Henkeho, to byla akce, která byla vloni na podzim iniciována Vidní pro celé mocnářství. Tak se stalo, že zvláště vybraní venkované se přece jen naučili slušnou zásobu přísloví, písní a říkadel, kterou při setkání s cizincem bravurně používali. Všechno to pro ně skládali a vymýšleli v Centrální kanceláři, která v ten čas zaměstnala množství básníků a skladatelů. Místní úřady dostaly za úkol venkovany v pravidelných intervalech přezkoušet a zvláště schopné odměnit nějakou tou pětkou. Tak se stalo, že naučené texty trvale uvízly v paměti lidu, jenž je ve své naivnosti považoval za své.

Von Mück o této loňské akci nebyl informován, protože plnil delikátní posláni v dalekém Petrohradě. Netušil, že vesničané po večerech bflují ze stejného spisku jako on. Vesničané také netušili, prostě nikdo nic netušil, což bylo pro polovinu devatenáctého století typické.

„Tak to se musí zapít, mladej. Deme ke starýmu Frajtrovi.“

To bylo vážné. Odmítnout znamená další konfliktní situaci. Těch už bylo dost! Ostatně v instrukcích se pokaždé našly příslušné mezery, a pak, na pořádného panáka má chuť!

U starého Frajtra bylo již od rána plno. Sedláci mudrovali nad kořalkou a bylo zřejmé, že loňská úroda švestek byla znamenitá. Von Mück musel nejprve vyslechnout řadu palčivých otázek souvisejících s živobytím sudetských vesničanů. V nedalekém Těčnu probíhaly řadu let jisté změny, které pro zaostalé rolníky znamenaly, i přes mnohá kompromisní řešení, konec starého světa. Čert aby se v tom vyznal! Bratři Münzbergové ve městě založili dnes dobře prosperující továrnu na textil, skvěle si vedla papírna firmy Jordan und Barber, a to již ne-

mluvíme o závodu na keramiku pana Schillera. Ti všichni potřebovali pracovní síly, potřebovali někoho vykořisťovat, v tom přece Nová doba spočívala. Nejlepší bude s tím tady praštit, mudrovali vesničaná, a jít do fabriky. Tam je život! Dělnas, to je dneska pán...

Von Mück dychtivě naslouchal. Celkem lacino získával cenné informace. Tady určitě vzniká budoucí problém, tady se staré výrobní vztahy odsouvají na vedlejší kolej, tady, ksakru, vzniká budoucí proletariát, o kterém tak vášnivě blouzní Karl Marx. Jen si to všechno zapamatovat! Jeho dva noví přátelé žvanili, rozvázně pokyvovali hlavami a házeli do sebe jednu kořalku za druhou.

Zatímco von Mück získával informace, doběhl bosonohý chasník, s nímž se setkal pod starou hruškou, na policejní stanici v Babutíně. Zastihl tam ospalého strážmistra, jenž se jen zvolna vzpamatoval z noční služby u vdovy Martincové.

„Na, was?“ zařval strážmistr Mielke. Vyjevený halama náhle ztratil řeč. Strážmistr již již očima hledal, čím by ho praštil, když z chlapíka vypadlo: „Špión.“

To byla jiná! Mielke vstal a poklepal chlapíkovi na rameno. V tomhle případě byly instrukce jasné. Nejprve po dobrém...

„Jméno?“

„Hubert, prosím.“

„Dál?“

„Posch.“

„Narozen?“

„V létě vosunáctdvacet.“

„Bytem?“

„Tichlovic.“

„Okres?“

„Lajtmeric.“

Strážmistr neklidně pochodoval od okna k oknu, ode dveří ke dveřím, ruce sepnuté za zády. Funěl a patou odkopával šavli.

„Na ja, kamarád Posch. Na ja. Tak co bude s tím špiónem?“

„Viděl sem ho.“

„Ale, ale, Posch. Kdepak?“

„U Cerhovic louky.“

„Ale, ale. A co tam dělal?“

„Nic. Byl to přece pán, pane strážmistře.“

Sakramente! Tohle zavánělo aférou. Tohle vypadalo na povýšení. Jen to nepokazit, jen zachovat klid a rozvahu.

„A copak ti říkal, Posch?“

„Blbosti. Mluvil jako pán a to pak člověk nerozumí.“

Mielke se chytil za hlavu.

„Něco přece říkal!“

„To jo. Vo nějakym jinym pánovi. Waldmelelovi nebo jak. A taky vo nějakym fon Švindlovi.“

„No vidíš, Posch, jak to jde.“

Ale víc z nebožáka nedostal. Chlapík se potil, funěl, ale vzpomenout si nedokázal na nic. Proč jen se dá špión do řeči s takovým hovadem? Je v tom ale kus rafinovanosti!

„Na ja, Posch. Mohl bych tě nechat zavřít, ale neudělám to. Možná jsi splnil občanskou povinnost, možná nesplnil. To se pozná. Teď táhni ke všem čertům!“

Posch se odporoučel a zmizel. Jako by mu za patama hořelo. Strážmistr si připnul šavli, nasadil klobouk s peřím a na rameno si hodil těžkou flintu s bodákem.

„Hans!“ zavolal a pískl jako na psa.

Objevil se ukoptěný kluk s palcem vraženým do nosu.

„Utíkej do Wernstadtu na direkci. Řekni panu komisaři, že tu máme špióna. Špi-óó-na, rozumíš? A nezapomeň na uctivé pozdravení!“

Tou dobou von Mück vypil šestou sklenku pálenky a dozvěděl se řadu dalších novinek. Venkované s obdivem hovořili o stavbě tratě.

„Ten talijánskej inženýr je prej čert, spaktoval se se samotným Lucipérem. Jináč to není možný. Nic před ním nevbstojí, nic ho nezastaví. Skrz Pastýrskou stěnu provrtali tunel, jak tý díře říkaj. Pánbů s námi a zlý pryč!“

„To je ta nová doba, co vo ní furt slyšíme. Jako by nám ta stará nestačila...“

„Za starejš časů to taky za moc nestálo. Dneska máme svobodu, no né? Co tomu říkáte vy, mladej? Nejste študovanej?“

Von Mück dělal, že neslyší. Víra v nezkaženou duši lidu byla otřesena. Propadal se do horkých vln, které si s ním pohazovaly od stropu k podlaze, od podlahy ke stropu, od stropu k nebesům, z nich pod stůl, k oknu, ke dveřím...

Strážmistr Mielke to vzal zkratkou přes Cerhovu louku. Ještě stihl zapískat pod okny milované Haničky. Vedro bylo jako v pekle. Erární mundúr s létem nepočítal. Pod hruškou našel zvalený dolík. Tak tohle je vážné! Posch nelhal. Spustil se na čtyři a prohlížel stopy. Byly čerstvé. Rychle pokračoval do Tichlovic. Na silnici stopu ztratil. Mohla odbočit u křížku na Jakuby, nebo pokračovat mezi k Dolní Lhotě. Pobíhal, rozčileně očíhával, co se dalo, a několikrát si ulevil u patníku. Stopu nenašel. Teď se bude muset spolehnout na instinkt. Postavil se na zadní a utíral si pot stékající za stojatý límec.

„Na, Milke, kam bys šel ty? Do hospody! Vezměme si to po pořádku. V Jakubech hospoda není, ve Lhotě otevírá stará Macková až večer, zatímco v Tichlovic je otevřeno furt und furt. Tak tedy to Tichlovic!“

Strážmistřova logika byla jasná a přesná. Právě takové myšlení se od státních zaměstnanců očekávalo, právě takové myšlení drželo monarchii na nohou.

Hostů v hospodě mezitím ubylo. Ne, že by překročili pohostinný práh, ale sesuli se pod stůl. Vzhledem k polednímu času to byl hrdinský kousek. Jiní a na jiných místech dosáhnou podobných výsledků až pozdě v noci. Von Mück se lehce vznášel na rozbouřených vlnách vypitého špiritusu, jako majáky před ním zářila světýlka dávno zasutých vzpomínek a on je vítal jako staré známé. Náhle před sebou uviděl krásný obraz visící ve zlatém rámu v kanceláři tajného rady Höniga. Byla to olejotisková reprodukce slavného obrazu jakéhosi Géricaulta. Vor Medúsy se to jmenovalo. Krásný výjev, jako živý. Také vlny. Také. Tříšticí se vor vržený zběsilostí rozezlených vod. Hůůů! Hrůza! Nahé mrtvoly v podivných polohách. Ta v levém rohu měla na noze docela obyčejnou ponožku. V ní se ukryla všechna beznaděj těch ještě živých. Vlna za vlnou...

Ta další, vysoko zvednutá, hodila von Mückem ke dveřím. Udeřil se o nízké futro a padl na práh. Z otevřených dveří proudil čerstvý vzduch. Výpary opilců, ostrý pach česneku a syrečků, oblaka kouře, to vše zůstalo daleko za ním. Vlny to všechno spláchly...

Doplazil se přes práh. Do prázdné hlavy se vracelo vědomí povinnosti. Vzal to zadem, přes zpustlou zahradu, do polí. Kamkoliv. Pryč odtud! Křeče v žaludku zvolna ustávaly, do nohou se vracela obvyklá síla, hlava splaskla, dokonce se v ní zcela jasně ozvala nádherná Schubertova píseň. Ó Sonne, Königin der Welt...

Když strážmistr Mielke doklopýtal do Tichlovic, čekalo na něj dvojí překvapení, jedno horší než druhé, ale to strážmistr ani v nejmenším netušil. On přece konal jen svou povinnost! U svatého Jana na návsi se na něj vrhlo všech pět dcer kováře Baucha. Toho z Tichlovic No. 12, toho chudáka...

„Pane strážmistr, pane strážmistr! Máte už toho špióna? My ho viděly! My s ním mluvily! My ho málem chytily!“ překřikovala jedna druhou. „My mu daly! Dostaneme metál?“

Rozvášněné dračice ho povalily na zem, Aloisie mu zvesela do sedla na hrudník. Ach Bože! Proč je státní služba tak těžká? Lucka mu mezitím odepjala opasek se šavlí, Tonka si posadila na zrzavé kučery klobouk s peřím a Josefka se hbitě zmocnila těžké flinty. Ochránce veřejného pořádku byl odzbrojen, potupen a zesměšněn. Nejmladší Karlička, chodila snad ještě do školy, ho tahala za vlasy a pokoušela se ho políbit. Všechny pištěly jako rozumu zbavené, a tím strážmistra zachránily. Posily, které právě dorazily z Wernstadtu, šly najisto.

„Was ist das?“ zahřmělo z čistého nebe. To bylo druhé strážmistrovo překvapení, doufejme, že toho dne poslední.

Holky odlítly jako vyrušený roj masařek. Strážmistr s hekáním vstal a postavil se do pozoru. Bez klobouku, bez šavle, bez pušky, bez jakékoliv naděje na postup.

„Holky zavřít, strážmistra zavřít!“ burácel policejní komisař a řval a řval. Celou cestu z Wernstadtu se na něco takového těšil. Pořádně se vyřvat. Může být v takovém vedru něco příjemnějšího?